

Richard Wright, Ο άνθρωπος που έζησε υπογείως

*Οι εκδόσεις **Ωκυτόκια**, ένα νέο εκδοτικό εγχείρημα συστήνουν στο ελληνόφωνο κοινό το μυθιστόρημα του Richard Wright, «Ο άνθρωπος που έζησε υπογείως».

Το μέχρι πρόσφατα ανέκδοτο αριστούργημα του Ρίτσαρντ Ράιτ, ενός από τους σπουδαιότερους μαύρους λογοτέχνες της Αμερικής του 20ού αιώνα, κυκλοφορεί. Το θέμα του βιβλίου είναι η φυλετική βία στην Αμερική· με εξαιρετικά καίρια αφήγηση, που θυμίζει έναν καταιγιστικό τζαζ αυτοσχεδιασμό. Ο ήρωας του έργου Φρεντ Ντάνιελς, ένας νεαρός μαύρος, μπαγλαρώνεται από την αστυνομία κατηγορούμενος αδίκως για διπλό φονικό. Μετά από φριχτά βασανιστήρια, οι αστυνομικοί καταφέρνουν να του αποσπάσουν «ομολογία», όμως εκείνος γρήγορα δραπετεύει στους υπονόμους της πόλης ξεκινώντας ένα περιπετειώδες ταξίδι στη σκοτεινή καρδιά της αμερικανικής ζωής. Πρόκειται για μια ζοφερή ιστορία, στην οποία ο Ράιτ μολιάζει τη λογοτεχνική παράδοση του «κοινωνικού ρεαλισμού» με υπερρεαλιστικές τεχνικές και αναπτύσσει μοτίβα που μας είναι επίσης γνώριμα από το έργο του Ντοστογιέφσκι και του Κάφκα, προσφέροντάς μας μια οικουμενικού ενδιαφέροντος αλληγορία για τη μαύρη εμπειρία στην Αμερική. Το μυθιστόρημα συνοδεύεται από το δοκίμιο «Αναμνήσεις από τη γιαγιά μου», στο οποίο ο συγγραφέας επιχειρεί μια κοινωνιολογικά άκρως ενδιαφέρουσα εμβάθυνση στους ιστορικούς και βιογραφικούς όρους της δημιουργίας του, καθώς επίσης και από τον επίλογο του εγγονού του, του Μάλκολμ Ράιτ, ο οποίος φωτίζει την αναπόφευκτη σημασία αυτής της «υπόγειας εμπειρίας» για εμάς σήμερα, κάνοντας λόγο για μια επίκαιρη «αντιστροφή της πλατωνικής αλληγορίας του Σπηλαίου».

Richard Wright, *Ο άνθρωπος που έζησε υπογείως*, μτφρ: Γιάννης Πεδιώτης, Αθήνα: Εκδόσεις Ωκυτόκια, 2024

~

*Ο **Ρίτσαρντ Ράιτ** γεννήθηκε στις ΗΠΑ το 1908 και πέθανε στη Γαλλία το 1960. Ήταν ο πρώτος αфроαμερικανός λογοτέχνης που ανέδειξε ζητήματα φυλετικής καταπίεσης σε ένα ευρύτερο κοινό. Υπήρξε για συγκαιρινούς και κατοπινούς συγγραφείς, όπως τον Ραλφ Έλισον, τον Τζέιμς Μπόλντουιν και τον Κόλσον Γουάιτχεντ, πρότυπο και σταθερό σημείο αναφοράς. Μερικά από τα γνωστότερα βιβλία του: *Uncle Tom's Children*, *Native Son* (Γέννημα θρέμμα, Σύγχρονη Εποχή), *Black Boy* (Το μαύρο αγόρι, Αστάρτη), *The Outsider*